

แบบรายงานผลการพัฒนาความรู้ของข้าราชการ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6

รอบการประเมินที่ 1/2568 ตั้งแต่วันที่ 1 ต.ค.2567 - 31 มี.ค.2568

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ชื่อ-นามสกุล นายสมาน ยมจันทร์ ตำแหน่ง เจ้าพนักงานการเกษตรอาวุโส

กลุ่ม/ฝ่าย สถานีพัฒนาที่ดินลำพูน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6

หัวข้อการพัฒนา แนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ

สถานที่อบรมออนไลน์ วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2568

วิทยากร/ผู้ให้ความรู้ สถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐ

ด้านดิจิทัล TDGA

หน่วยงานที่จัดอบรม สถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล Thailand Digital Government Academy

สรุปสาระสำคัญ

ข้อมูลเปิดภาครัฐคืออะไร

ข้อมูลเปิดภาครัฐ คือ “ข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยต่อสาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลที่สามารถเข้าถึงและใช้ได้อย่างเสรี ไม่จำกัดแพลตฟอร์ม ไม่เสียค่าใช้จ่าย เผยแพร่ทำซ้ำ หรือใช้ประโยชน์ได้โดยไม่จำกัดวัตถุประสงค์” หรือสรุปได้ว่า คือ ข้อมูลภาครัฐที่ผ่านกระบวนการจัดลำดับชั้นความลับของข้อมูลแล้วว่าเป็น “ข้อมูลสาธารณะ” ผู้ใช้งานสามารถนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้งาน วิเคราะห์ หรือดัดแปลงได้ตามความต้องการ

ทำไมจึงต้องเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ

การดำเนินงาน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชน ข้อมูลถือเป็นกุญแจสำคัญที่นำมาใช้สนับสนุนการดำเนินการกิจการต่าง ๆ รวมไปถึงการพัฒนาประเทศในทิศทางต่าง ๆ เช่น นำมาใช้ในการสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจ และสังคมดิจิทัลให้กับทุกภาคส่วน รวมถึงการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาบริการหรือต่อยอดนวัตกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลภาครัฐ ซึ่งมีข้อมูลเชิงลึกที่สามารถนำมาพัฒนาประเทศได้อย่างมหาศาล ดังนั้น ข้อมูลภาครัฐจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม และการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐเพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากข้อมูล จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการขับเคลื่อนประเทศ

ในปัจจุบันข้อมูลเปิดภาครัฐ มีจำนวนมหาศาล แต่ขาดการนำข้อมูลมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ เผยแพร่ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ไม่ได้ และประชาชนเข้าถึงยาก ดังนั้นเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงได้มีการจัดทำแนวทางและ แนวปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ของการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ

เป็นการนำข้อมูลคุณภาพไปเผยแพร่ให้เกิดประสิทธิภาพ สูงสุดต่อคน ทุกกลุ่ม ได้แก่

ภาครัฐ : ทำให้เกิดธรรมาภิบาล ลดปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน การวางแผนเชิงนโยบาย บูรณาการการใช้ประโยชน์จาก ข้อมูลร่วมกัน และปรับปรุงการให้บริการสาธารณะ

ภาคเอกชน : การนำข้อมูลเปิดไปต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจ การขับเคลื่อนนวัตกรรม รวมถึงศักยภาพในการ แข่งขันระดับประเทศ

ภาคประชาชน : เป็นการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมกับภาครัฐในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลใน รูปแบบ ดิจิทัลภาครัฐที่ดีขึ้น และนำข้อมูลไปพัฒนาหรือต่อยอดนวัตกรรมต่างๆ ได้ง่ายขึ้น

กระบวนการเปิดเผยข้อมูลเปิด

กระบวนการในการจัดทำกระบวนการเปิดเผยข้อมูลเปิด โดยสามารถ แบ่งออกเป็น 4 กระบวนการหลัก ประกอบด้วย

1) การวางแผนการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ โดยมีการสำรวจชุดข้อมูลว่าหน่วยงานของรัฐมีข้อมูลอะไรบ้างหรือ ขาดข้อมูลส่วนไหน ที่สำคัญต้องมีการจัดทำรายการบัญชีข้อมูล และต้องระบุชุดข้อมูลได้ว่าเป็นข้อมูลประเภทใดมี ความสำคัญอย่างไร และนำไปใช้ในทิศทางใดได้บ้าง เช่น ข้อมูลแผนงาน ข้อมูลวิจัย ข้อมูลด้านงบประมาณ ค่าใช้จ่ายของ ภาครัฐ นอกจากนี้ยังต้องมีการจัดลำดับความสำคัญว่าข้อมูลใดควรเปิดเผยก่อนหรือหลัง เช่น มีคุณค่าสูง มีคุณภาพสูงและ บริหารจัดการได้ง่าย จะถูกจัดลำดับความสำคัญให้เปิดเผยก่อน เป็นต้น

2) การดำเนินการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ โดยเริ่มจากการรวบรวมชุดข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ที่สามารถ หาได้ แล้วจำแนกประเภท โดยจัดประเภทขึ้นความลับตามธรรมชาติของข้อมูลภาครัฐ แบ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลความมั่นคง ข้อมูลความลับทางราชการ หรือข้อมูลสาธารณะ ซึ่งข้อมูลทั้งหมดต้องผ่านการคัดกรองว่ามีคุณภาพสูงพร้อมตรวจสอบสิทธิใน ทรัพย์สินทางปัญญาว่ามีหรือไม่ จากนั้นทำการเปิดเผยชุดข้อมูลของข้อมูลเปิดของภาครัฐ โดยต้องทำเป็นไฟล์/แปลงชุดข้อมูล ให้พร้อม เพื่อให้ง่ายต่อการเปิดเข้าดู รวมถึงช่องทางการเข้าดูต้องมีความสะดวกด้วย เช่น ผ่านทางเว็บไซต์

3) การวัดผลการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ โดยรัฐจะต้องติดตามผลการดำเนินงานของการเปิดเผยข้อมูล ตั้งแต่การ เปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า ตรวจสอบผลและรับฟังความคิดเห็นเพื่อนำมาปรับปรุงต่อไป 4) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งหน่วยงานของรัฐต้องพิจารณา วิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงาน การเปิดเผย ข้อมูลเปิดภาครัฐ พร้อมสำรวจความต้องการ/ความคาดหวังของผู้ใช้ข้อมูลด้วย เพื่อนำมาวางแผน พัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ประเภทของข้อมูลเปิดภาครัฐ

แบ่งออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่

- 1) ข้อมูลขนาดใหญ่
- 2) ข้อมูลเปิด
- 3) ข้อมูลภาครัฐ
- 4) ข้อมูลเปิดภาครัฐ
- 5) ชุดข้อมูลที่มีคุณค่าสูง

ความสัมพันธ์ของข้อมูลเปิดภาครัฐ

คือ คลังข้อมูลขนาดใหญ่ทั้งหมดจากทุกแหล่ง จากทุกรูปแบบ โดย หนึ่งใน ข้อมูลขนาดใหญ่จะมีประเภทของข้อมูลที่ชื่อว่า ข้อมูลเปิด คือ ข้อมูลที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสรี และข้อมูลภาครัฐ คือ ข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานภาครัฐอยู่ด้วย ซึ่งส่วนของข้อมูลเปิดกับข้อมูลภาครัฐ มีส่วนสัมพันธ์กันอยู่ โดย เรียกส่วนนี้ว่า ข้อมูลเปิดภาครัฐ หรือข้อมูลเปิดที่หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยต่อ สาธารณะได้และเมื่อแตกย่อยลงไปจะพบว่า มีข้อมูลประเภทชุดข้อมูลที่มีคุณค่าสูงอยู่ในข้อมูลเปิดภาครัฐด้วย ขณะเดียวกันชุดข้อมูลที่มีคุณค่าสูงก็สามารถอยู่ในชุดข้อมูล ใหญ่ ข้อมูลเปิด และข้อมูลภาครัฐได้เช่นกัน โดยชุด ข้อมูลที่มีคุณค่าสูงถือเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ทั้งกับผู้ให้ข้อมูลและผู้นำ ข้อมูลไปใช้

การเตรียมข้อมูล

เพื่อเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ มีหลักการสำคัญดังนี้

1. การพิจารณาคุณลักษณะข้อมูลเปิดภาครัฐ ควรพิจารณาให้เป็นไปตามคุณลักษณะของข้อมูลเปิด 10 ประการ ดังนี้

- 1) สมบูรณ์ (Complete) คือ ข้อมูลต้องครบถ้วน พร้อมใช้ และไม่เป็นข้อมูลส่วนบุคคล
- 2) ปฐมภูมิ (Primary) คือ ได้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลโดยตรง โดยไม่ปรับแต่ง
- 3) เป็นปัจจุบัน (Timely) หรือต้องเป็นข้อมูลที่ปรับปรุงล่าสุด
- 4) เข้าถึงได้ง่าย (Accessible) และใช้งานได้หลายช่องทาง
- 5) อ่านได้ด้วยเครื่อง (Machine-readable) หรือคอมพิวเตอร์ สามารถประมวลผลได้
- 6) ไม่เลือกปฏิบัติ (Non-discriminatory) โดยผู้ใช้จะต้องใช้ข้อมูลได้อย่างอิสระ
- 7) ไม่จำกัดสิทธิ (Non-proprietary) ซึ่งจะต้องอยู่ในรูปแบบมาตรฐานที่สามารถใช้ได้หลาย

แพลตฟอร์ม 3

8) ปลอดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา (License-free) ผู้ใช้สามารถใช้ได้โดยไม่ผิดกฎหมายและไม่ต้องขออนุญาตใคร

9) คงอยู่ถาวร (Permanence) หมายถึง ข้อมูลต้องสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา และควบคุมการเปลี่ยนแปลง ของชุดข้อมูล

10) ไม่มีค่าใช้จ่าย (Free of charge) ผู้ใช้ข้อมูลจะต้องไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเข้าถึงข้อมูลกรณีที่มีกฎหมาย กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับคุณลักษณะของข้อมูลเปิดภาครัฐอย่างหนึ่งอย่างใดไว้เป็นการเฉพาะ ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

2. การประเมินความพร้อมของการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ ประกอบด้วย

- 1) การบริหารจัดการข้อมูลเปิด ด้วยการจัดทำแผนในการบริหารจัดการและเปิดเผยข้อมูล
- 2) สร้างองค์ความรู้และทักษะให้กับผู้ใช้ข้อมูล ด้วยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐภายใน หน่วยงาน
- 3) สนับสนุนและส่งเสริมการนำข้อมูลไปใช้เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ
- 4) งบประมาณ จะต้องมีการกำหนดงบประมาณที่จำเป็นต่อการเปิดเผย
- 5) กำหนดกลยุทธ์ หรือกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน

ขั้นตอนการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ

เป็นขั้นตอนการเปิดเผยชุดข้อมูลสู่สาธารณะ โดยมีขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

- 1) สำรวจชุดข้อมูลที่มีอยู่ในหน่วยงาน ว่ามีการทำธรรมาภิบาลภาครัฐหรือยัง หากทำแล้วให้คัดข้อมูล สาธารณะ ออกมา แต่หากยังไม่ได้ทำให้ทำธรรมาภิบาลข้อมูลก่อน แล้วคัดข้อมูลสาธารณะออกมา
- 2) พิจารณาชุดข้อมูลที่จะนำมาเปิด ให้นำข้อมูลสาธารณะที่คิดว่ามีประโยชน์ต่อสาธารณะ ความสำคัญและทิศทาง การนำไปใช้ โดยดูจากเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้
 - กฎหมายกำหนดให้เปิดเผย
 - เปิดตามภารกิจของหน่วยงาน
 - สร้างความโปร่งใส และป้องกันการทุจริต
 - มีประโยชน์ต่อผู้พัฒนาในการนำไปพัฒนาบริการภาครัฐ
 - มีประโยชน์ต่อกลุ่มผู้ใช้งาน
- 3) จัดลำดับความสำคัญในการเปิดเผย โดยดูจากคุณค่าของ แต่ละชุดข้อมูล คุณภาพของชุดข้อมูล และการบริหารจัดการของชุดข้อมูลเปิด หากข้อมูลชุดใดมีคุณค่าสูง มี คุณภาพ และรูปแบบพร้อมเปิดเผย ให้ข้อมูลชุดนั้นได้รับการเปิดเผยก่อน
- 4) การรวบรวมจัดทำชุดข้อมูล ให้จัดการคัดแยกและรวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่ง หลายที่ และหลายรูปแบบ มาจัดทำเป็นชุดข้อมูลที่ถูกต้อง
- 5) การจำแนกประเภทข้อมูลและตัวอย่างตรวจสอบข้อมูลให้แน่ชัด โดยต้องคำนึงถึงคุณภาพของข้อมูล และสิทธิ ในทรัพย์สินทางปัญญาไปด้วย เมื่อจำแนกประเภทข้อมูลได้แล้ว จึงนำไปเผยแพร่ได้
- 6) การเตรียมความพร้อมก่อนนำขึ้นเผยแพร่ โดยจะต้องดำเนินการดังนี้
 - 6.1) ทำให้ชุดข้อมูลอยู่ในรูปแบบเปิดให้ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ง่าย
 - 6.2) ต้องแปลงไฟล์ได้ โดยต้องผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ความต้องกัน และมีมาตรฐาน
 - 6.3) ต้องกำหนดความถี่ในการปรับปรุง และวิธีการปรับปรุงความถี่
 - 6.4) การจัดทำเมตาดาต้า
- 7) ได้รับการอนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ หรือราชการในการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ
- 8) เปิดเผยแพร่ข้อมูลเปิดภาครัฐ ผ่าน 2 ช่องทาง ได้แก่
 - 1) ผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ โดย สพร. คือศูนย์กลาง ข้อมูลเปิดภาครัฐ และ
 - 2) ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน โดยสามารถเชื่อมมายังแพลตฟอร์มของ สพร. ได้
- 9) การวัดผล ซึ่งจะต้องมีการทำแผนการวัดผล เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาข้อมูลเปิดภาครัฐ อย่าง ต่อเนื่อง
- 10) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยต้องนำผลที่ได้จากการวัดผลมาปรับปรุงต่อเนื่อง ทั้งแก้ไข หรือปรับปรุงข้อมูล เดิมให้มีความผิดพลาดน้อยที่สุด มีคุณภาพมากขึ้น ตอบโจทย์กลุ่มผู้ใช้ข้อมูลและเทรนด์โลก รวมถึงกำหนดเป้าหมายและ จัดทำ High Value Datasets การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ เป็นการนำข้อมูลไปเผยแพร่ ผ่านช่องทางต่างๆ ได้แก่ การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ หรือ data.go.th โดย data.go.th เป็น Open Government Data Platform หรือศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ ที่ทำให้หน่วยงานของรัฐไม่ต้องddb ใหม่ เพื่อมาพัฒนา แพลตฟอร์มของตนเอง ผู้ใช้ข้อมูลสามารถมาใช้ข้อมูลจากแหล่งเดียวกัน และมี API

เชื่อม ข้อมูลอยู่แล้วไม่เกิดปัญหาข้อมูล ซ้ำซ้อนและผิดพลาด ซึ่งภายใน data.go.th นอกจากมีบริการเผยแพร่ข้อมูล
เปิดภาครัฐให้หน่วยงานต่างๆ แล้ว ผู้ใช้งานยัง สามารถค้นหาชุดข้อมูลหรือกลุ่มชุดข้อมูลต่างๆ ได้สะดวก โดย
สามารถดูองค์กรในเครือข่ายได้ นอกจากนี้ยังสามารถติดตาม กิจกรรมข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับข้อมูลเปิด ภาครัฐ
ได้อย่างครอบคลุม

(ลงนาม).....

(นายสมาน ยมจันทร์)

ตำแหน่ง เจ้าพนักงานการเกษตรอาวุโส

(ลงนาม).....

(นางสุธารา ยินดีรส)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินลำพูน

(ลงนาม).....

(นายสมบูรณ์ ธิจันทร์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6

ผู้รับรองผลการพัฒนาความรู้

ประกาศนียบัตร

ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

คุณ สมาน ยมจันทร์

ได้ผ่านการอบรมด้วยระบบการเรียนออนไลน์ในบทเรียน
แนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Data Guideline)

รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 0 : 22 ชั่วโมง

โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
ให้ไว้ ณ วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2568

A L.

(นางไอรดา เหลืองวิไล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
รักษาการแทนผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล

Signed by สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (ทพธ.)
Date: 2024-02-26T15:26:49.879+07:00

กรมพัฒนาที่ดิน

ขอมอบประกาศนียบัตรฉบับนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นายสมาน ยมจันทร์

ได้ผ่านการฝึกอบรมการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ระบบ LDD e-Training

หลักสูตร "วินัยและการรักษาวินัย"

รุ่นที่ 1/2568 : ธันวาคม 2567 - มีนาคม 2568

(ดร.ทวิศักดิ์ ธนเดโชพล)

อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน